

REFERAT Miljø- og Energiudvalget 2018-2021 d. 09-02-2021

Mødedato Tirsdag d. 09. februar 2021 kl. 13:00

Mødested Online

Mødedeltagere Morten Weiss-Pedersen, Esben Erichsen, Paw Nielsen, Bo Juul Nielsen, Alex Gren

Indholdsfortegnelse

Fremtidig håndtering af husholdningsaffald i Middelfart Kommune.....	3
--	---

Punkt 251: Fremtidig håndtering af husholdningsaffald i Middelfart Kommune

2021-001711

Beslutning

Anbefales.

Præsentation

Ifølge affaldsbekendtgørelsen af 9. december 2020 skal kommunerne senest den 1. juli 2021 etablere en indsamlingsordning som en henteordning for særskilt indsamling af madaffald, restaffald, papir, pap, glasaffald, metalaffald, plastaffald, mad- og drikkekartonaffald og farligt affald foruden en indsamlingsordning for tekstilaffald pr. 1. januar 2022. Sagen omhandler konsekvenserne herved for Middelfart Kommune.

Forvaltningen foreslår

- At Middelfart Kommune i henhold til affaldsbekendtgørelsens § 28 ansøger Miljøstyrelsen om dispensation fra affaldsbekendtgørelsens krav om etablering af indsamlingsordning for særskilt indsamling af plast, mad- og drikkekartoner og farligt affald pr. 1. juli 2021 samt tidsfristforlængelse for implementering af indsamlingsordning for tekstiler pr. 1. januar 2022.
- At Forvaltningens forslag til løsningsmodel for implementering af ny indsamlingsordning for plast, mad- og drikkekartoner, tekstiler og farligt affald godkendes.
- At Middelfart Kommune sammen med de øvrige fynske kommuner vil fortsætte afsøgningen af mulighederne for et fælles udbud af eftersortering af restaffald med henblik på at ansøge om undtagelse fra særskilt indsamling af udvalgte fraktioner i medfør af affaldsbekendtgørelsens § 44.

Sagsbeskrivelse

Miljøstyrelsen har den 24. december 2020 offentliggjort en ny affaldsbekendtgørelse, som udmønter Regeringens og et bredt flertal i Folketingets ”Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi” af 16. juni 2020. Af bekendtgørelsen fremgår, at kommunerne senest 1. juli 2021 skal have etableret indsamlingsordninger som henteordninger for særskilt indsamling af de 9 affaldsfraktioner, madaffald, restaffald, pap, papir, glas, metal, farligt affald, plast, mad- og drikkekartoner samt en indsamlingsordning for tekstilaffald pr. 1. januar 2022.

I Middelfart Kommune indsamles allerede madaffald, restaffald, papir, pap, glas og metal. For at opfylde kravene om indsamling af de 10 affaldsfraktioner, skal de eksisterende indsamlingsordninger i Middelfart Kommune således suppleres med nye indsamlingsordninger for plastaffald, mad- og drikkekartonaffald, tekstilaffald og farligt affald.

I affaldsbekendtgørelsens § 28 er indsat en dispensationsadgang fra fristen 1. juli 2021 til at have en indsamlingsordning med kildesortering af de 9 fraktioner på plads frem til udgangen af 2022. En indsamlingsordning for tekstiler skal være på plads inden 1. januar 2022, og der kan ikke dispenseres fra denne frist i § 28. Ansøgningsfristen for en dispensationsansøgning er sat til 1. marts 2021.

Affaldsbekendtgørelsens § 44 giver desuden mulighed for, at ”kommunalbestyrelsen på baggrund af ny teknologiudvikling kan anmode Miljøstyrelsen om yderligere undtagelsesmuligheder fra særskilt indsamling”.

Fælles fynsk udbud af affaldssortering

De fynske kommuner og SDU har gennem en længere årrække samarbejdet om strategier for affaldshåndtering og genanvendelse med det formål at øge genanvendelsen på Fyn. Det resulterede senest i, at de fynske renovationsselskaber og SDU i det forløbne år har gennemført et Forprojekt for Central Eftersortering på Fyn – ProCES Fyn.

Projektet har til formål at belyse de miljømæssige og økonomiske gevinster ved sortering af restaffald på Fyn. Analyserne bygger på en kildesortering hos borgerne i de 7 affaldsfraktioner madaffald, restaffald, papir, pap, glas, metal og farligt affald, menes de 3 fraktioner plast, mad- og drikkekartoner samt tekstiler sammenblandes med restaffaldet ved husstanden med henblik på udsortering til genanvendelse på det centrale eftersorteringsanlæg.

Inddragelsen af Borgmesterforum Fyn

Projektet er afrapporteret til Borgmesterforum Fyn i november 2019, jf. bilag ”Samlerapport”. Heraf fremgår det, at eftersortering af restaffaldet giver mere genanvendelse end kildesortering. Samtidig viser analyserne, at eftersortering er markant billigere end øget kildesortering.

Styregruppen for ProCES Fyn peger samtidig på, at automatisk eftersortering bedre kan tilpasses fremtidige krav til genanvendelse og øgede muligheder for afsætning af nye fraktioner (frem for yderligere kildesortering), samt at udviklingen af (robot)teknologier til affaldssortering rummer et stort vækstpotentiale på det globale marked.

På den baggrund anbefalede styregruppen Borgmesterforum, at der arbejdes videre med at afdække mulighederne for et fælles udbud af eftersortering på Fyn.

Energistyrelsen har sidenhen meddelt, at et eftersorteringsanlæg ikke kan være kommunalt ejet og derfor vil være omfattet af en udbudspligt.

På Borgmesterforum møde den 21. januar 2021 har de fynske Borgmestre anbefalet følgende:

- De fynske kommuner arbejder videre med planerne for et fælles udbud af eftersortering og på sigt den nødvendige udbudsproces.
- Kommunerne forbereder en fælles ansøgning om en undtagelse i medfør af § 44 i affaldsbekendtgørelsen med henblik på at kunne etablere fælles udbud af eftersortering for fraktionerne restaffald, plastaffald, mad- & drikkekartoner og tekstilaffald.
- Hver enkelt kommune søger om nødvendigt fristudsættelse for 1. juli 2021 vedr. indsamling af de 10 fraktioner (§ 28), og forbereder midlertidig husstands-nær indsamling for plastaffald, tekstilaffald og mad- & drikkekartoner.

Parallelt hermed skal der foregå en afsøgning af de politiske muligheder for etablering af et fælles udbud af eftersortering inden for rammerne af Klimaplan for en Grøn Affaldssektor og cirkulær Økonomi.

§ 28-dispensation for Middelfart Kommune

Da tidsfristen i affaldsbekendtgørelsen for at implementere de nye indsamlingsordninger ikke kan efterkommes, anbefaler Forvaltningen, at Middelfart Kommune ansøger om dispensation fra implementeringsfristen d. 1. juli 2021 af de 9 fraktioner og d. 1. januar 2022 for tekstiler. Dispensationsansøgning er vedlagt som bilag.

Løsningsmodel for husstandsindsamling af plast, mad- og drikkekartoner, tekstiler og farligt.

Forvaltningen har vurderet på forskellige løsningsmuligheder for husstandsindsamling af plast, mad- og drikkekartoner, tekstiler og farligt, herunder om nogle af fraktionerne skal opsamles i sække som en mere midlertidig løsning, eller om fraktionerne skal opsamles i fast materiel, som vejledningen til affaldsbekendtgørelsen foreskriver.

Forvaltningen anbefaler, at der implementeres en løsningsmodel, hvor hver husstand får udleveret en miljøkasse til opsamling af farligt affald, og at de resterende 9 affaldsfraktioner opsamles i 3 beholdere. Ved denne løsningsmodel vil hver husstand ikke få flere beholdere opstillet end i dag, ligesom løsningen kan tilgodese opsamling ved fællesbebyggelser og ved ejendomme, hvor der er opstillet kuber eller er etableret nedgravede løsninger.

Hovedprincipperne for løsningsmodellen indebærer, at mad- og restaffald opsamles i en 2-delt beholder som i dag. De øvrige 7 fraktioner skal opsamles i to (rumopdelte) beholdere, hvor flere af fraktionerne sammenblandes i henhold til de kombinationsmuligheder, som affaldsbekendtgørelsen giver tilladelse til.

Med udgangspunkt i hovedprincipperne har forvaltningen skitseret to mulige løsningsmodeller til den fremtidige indsamlingsordning, som det anbefales at arbejde videre med. Ordningen forventes implementeret 1. juni 2022.

Løsningsmodellerne samt tidsplan for implementering heraf, fremgår af bilag.

Ved en senere etablering af et fælles eftersorteringsanlæg og et evt. stop for kildesortering af plast, kartoner og tekstiler, vil de 3 beholdere fortsat kunne anvendes (som i dag) til de øvrige fraktioner.

Ovenstående betyder, at der vil blive igangsat en proces med henblik på ændring af kommunens affaldsregulativ for husholdningsaffald, således affaldsregulativet er i overensstemmelse med kommunens kommende indsamlingsordning med 10 affaldsfraktioner, når denne bliver implementeret i kommunen.

§ 44-undtagelse

Undtagelsesbestemmelsen i § 44 åbner mulighed for at fravige det generelle krav om kildesortering i 10 fraktioner. Det åbner muligheden for realisering af et fælles udbud af eftersortering, som kan udsortere plast, drikkevarekartoner, tekstiler mv. fra restaffaldet. Dermed er grundlaget for en fælles indsamlingsstrategi på tværs af kommunerne med kildesortering i 7 fraktioner og eftersortering af restaffaldet til stede.

På baggrund af ProCES-Fyns konklusioner og Borgmesterforums anbefaling er det også forvaltningens anbefaling, at muligheden for eftersortering og dermed den krævede ansøgning om en undtagelsesbestemmelse efter § 44 bør forfølges, hvorfor en godkendelse hertil indstilles til godkendelse. Dermed sendes der også et signal om, at Middelfart Kommune fortsat prioriterer det fynske samarbejde på affaldsområdet.

Det skal bemærkes, at en forpligtende beslutning om, hvorvidt de kommunale indsamlingsordninger på Fyn skal understøttes af et fælles udbud af eftersortering, først vil komme, hvis og når Miljøstyrelsen samt miljøministeren har godkendt en implementering af den nødvendige undtagelsesbestemmelse i affaldsbekendtgørelsen. Tidsperspektivet for denne proces kendes ikke på nuværende tidspunkt. Efterfølgende skal der en udbudsproces til, hvor en privat aktør skal findes, som forventes efterfølgende at opføre et anlæg, en proces som vurderes at tage minimum 3 år.

Økonomi

I forbindelse med budgetlægningen for 2021 har Byrådet godkendt en revideret omkostningsfordeling af affaldstaksterne, hvorved nogle takster er opjusteret, medens andre er nedjusteret. For at minimere den årlige stigning på taksterne, reguleres taksterne over en 4 årig periode.

Reguleringen i 2021 omfatter ordningen for husstandsindsamlingen af genanvendelige materialer. Reguleringen af ordningen for husstandsindsamling for rest- og madaffaldet fortages i 2022, mens grundgebyret reguleres i 2023 og 2024.

Implementering af nye indsamlingsordninger i 2022, som følge af de nye krav i affaldsbekendtgørelsen, forventes at medføre en forøgelse af renovationsgebyret på ca. 350 - 400 kr. pr. husstand pr. år samt en anlægsinvestering på 8-12 mio. kr.

Den forventede gebyrstigning indarbejdes i den af Byrådet godkendte reguleringsmodel. Til den forestående anlægsinvestering vil der blive søgt om en tillægsbevilling til den eksisterende anlægsbevilling, som blev frigivet i forbindelse med implementering af nye affaldsordninger i 2020.

Udgifter til kommunens implementering af ny indsamlingsordning for husholdningsaffaldet har ikke økonomiske konsekvenser for Middelfart Kommune, da omkostningerne opkræves via affaldstaksterne.

Høring

Sagen har ikke været i høring.

De nye ordninger kommer i offentlig høring i forbindelse med høring af affaldsregulativerne. Borgerne kan høres i forhold til den lokale implementering, imens det er fastsat i bekendtgørelsen, hvilke typer affald, der skal laves indsamlingsordninger for. Det har borgerne derfor ikke indflydelse på.

Forvaltningen vil i planlægningen så vidt muligt indtænke høring. I forbindelse med vedtagelsen af aftalen og bekendtgørelsen har Folketinget og Staten ikke afsat tid til, at der kan gennemføres en høring.

Klima & bæredygtighed

Implementering af de nye indsamlingsordninger er en del af målopfyldelsen af klimaaftalen, som blev indgået af de fleste partier i Folketinget i juni 2020, og som sidenhen er blevet lovbestemt i affaldsbekendtgørelsen af 9. december 2020.

Målet med de skærpede krav til husstandsindsamling af 10 affaldsfraktioner har til hensigt at øge genanvendelsen af affald, minimere mængden af affald til forbrænding og taler ind i en dansk og europæisk målsætning og handlingsplan for cirkulær økonomi og bedre ressourceudnyttelse.

Bilag

ProCES Fyn - Sammenfatning

Løsningsmodeller_indsamling plast_karton_tekstil_farligt

Dispensationsansøgning for udsættelse af implementeringsfristen for husstandsindsamling af affald